

Fra: Ole Sivert Hembre [Ole-Sivert.Hembre@ntfk.no]

Sendt: 17. mars 2004 12:54

Til: Postmottaket

Emne: Ny lov om Skogbruk at: Ingri Åsen

Jeg viser til telefonsamtale i dag og oversender vårt utkast til uttalelse til lov om skogbruk.

Endelig behandling i Fylkesrådet 29/3-04

Hilsen Ole Sivert Hembre

Utkast til høringsuttalelse fra NTFK

OSH 17/3-04

Til grunn for denne uttalelsen ligger:

Innst.S.nr.208 (1998-1999) Innstilling fra Næringskomiteen om verdiskaping og miljømuligheter i skogsektoren (Skogmeldingen) som resulterte i Stortingets bestillingen av forslag til en ny lov om skogbruk. Det ble presisert at det skulle være en næringslov.

Fylkestinget i Nord-Trøndelag hadde situasjonen for skognæringen fylket i opp til debatt 19/2-03. Der ble det etterlyst en analyse for mulighetene innen skogbransjen. Konklusjonen var bekymring over lav avvirkning og lite skjøtsel i skogen.

Videre har det vært tatt direkte kontakt med aktører i skogbruket i fylket.

Ut fra dette ble det satt opp fire kriterier for å vurdere innholdet i forslag til ny lov om skogbruk:

Fremmer loven økt avvirkning og verdiskaping skogbruket?

Er skogloven en lov for skognæringen?

Gir loven frihet under ansvar for skogeieren og lite byråkrati?

Gir lov om skogbruk klare og påregnelige rammer for næringen framover?

Kommentarer til de enkelte paragrafer i loven:

Utkast til lovtekst ligger som vedlegg

§2 Virkeområde for lova:

Det virker forvirrende at lov om skogbruk også skal anvendes i "område som er verna etter naturvernlova"

§ 4 Skogeigar sitt forvalteransvar:

Miljøansvaret kan medføre at tradisjonell drift i skogen ikke kan gjennomføres. Det kan gi skogbrukeren økonomiske tap. Det er ingen henvisning i loven med tanke på hvordan dette tapet skal erstattes..

Videre er det ingen definisjon i loven på hva som betraktes som en viktig nok miljøverdi for at normal skogsdrift ikke kan gjennomføres.

Det er det grunn til å tro at innholdet begrepet "miljøverdier" endres over tid, og det er grunn til å trekke

fram side 44 - 4 avsnitt i utkastet til loven:" Forskinga og oppbygging av kunnskap dei seinare åra har vist at det er viktige miljøverdiar nær sagt over heile skogsaarealet".

Dette elementet vil trolig bli en av grunnene til at avvirkingen i skogbruket vil gå ytterligere ned: Skogbruker føler seg utrygg og ser ingen grunn til å bli uthengt som" miljøversting". Da er det sikrere å la skogen få stå urørt!

§ 5. Skogregistrering og skogbruksplan:

Det er knapt noen naturressurs i Norge som er like grundig kartlagt som skog. Derfor kan det stilles spørsmål om i om det er nødvendig i loven å hjemle for stadig nye registreringer og skogbruksplaner. Andre ressurselementer i skogarealet innen biologi, geologi med flere, er i mindre grad kjent og fortjener kanskje økt oppmerksomhet med tanke på verdiskaping fra skogarealene

§ 6. Forynging og stell av skog:

Nå vil nok det aller meste av skogarealet raskt bli forynget naturlig, da spesielt med lauvtrær, I dagens situasjon kan det være like økonomisk interessant med bestander av lauvtrær som bestander av bartrær. Men, skal det bli en skikkelig lauvtrebestand, må også den tynnes og stelles. Ut fra dette kan det virke noe foreldet med den kategoriske plikten til foryngelse under trussel om straff.

Problemet med manglende foryngelse i dag er i stor grad knyttet til problemet med manglende avvirking. Gammelskog blir stående med negativ tilvekst og tar opp plassen for ny produktiv skog.

§ 7. Vegbygging i skog:

Her kan "landbruksfaglege heilskapsløysningar" kanskje med fordel erstattes med "næringsmessige heilskapsløysningar"

Videreutvikling av skogsveinettet er et sentralt virkemiddel til å få økt avvirking i skogen. Derfor er det uheldig at skogbruker ikke kan benytte skogavgift/skogfondsmiddler til skogsbilveier.

§ 8. Hogst og måling:

Dersom ei drift kommer i konflikt med mangfaldet, friluftsverdiar, kulturminne kan kommunen nekte hogst. Følgelig oppstår det tap for skogbrukeren, hvem skal dekke tapet? Hvis området er viktig nok, bør kommunen heller søke å erverve området til de nevnte formål.

§ 10. Tiltak etter skader på skog:

Dette er det eneste punktet i loven som åpner for økt avvirking i skogen da som følge av uheldig skogbehandling: Nå kan det være mange grunner til at skogeier ikke avvirker hogstmoden skog. Manglende økonomisk resultat ved hogst. Det kan være hensynet til en framtidig eiendomsoverdragelse eller skattemessige forhold i den sammenheng. I en slik sammenheng kan kommunen påføre skogbruker store økonomiske tap ved å sette i gang hogst på hans eller hennes vegne. Derimot kan det etter større naturskader være nødvendig å gå inn å rydde opp hvis ikke skogbruker gjør dette selv. Dette da for å hindre oppblomstring av sopp og skadelige insekter. I denne sammenheng vil en slik oppblomstring av skadegjørere også kunne gjøre skade på tilstøtende arealer/eiendommer.

§ 11. Meldeplikt:

I lovforslaget er de to begrepene meldeplikt og tillatelse blandet sammen:

Meldeplikt vil si å varsle om et tiltak som er planlagt gjennomført, noe som bør være tilstrekkelig for å holde oversikt mht. aktiviteten i skogbruket.

Tillatelse er å søke om tillatelse før tiltaket settes i verk. Det vil si ingen aktivitet i skogen uten søknad er sendt og tillatelse til tiltaket er mottatt.

Når dette skal omfatte all aktivitet i skogen, skjøtsel inkludert, så viser det at lovens intensjonen om frihet under ansvar står svakt. Hele opplegget vil virke dempende på all skogskjøtsel.

Videre vil dette punktet kunne gi hjemmel for et betydelig byråkrati

§ 13. Skogområde med viktige miljøverdier:

Hvis det avdekkes spesielt viktige miljøverdier, kultur verdier eller at området har stor betydning for friluftslivet, bør dette arealet erverves til dette formål av departementet ved kommunen. Forvaltningen av skogsområdet kan fortsatt ligge hos skogeier.

§ 14. Innbetaling til skogfond og § 15. Bruk av skogfondet:

I forarbeidet til loven: "Departementet viser til at den nye lova bruker omgrepet skogfond om dei midlar som skogeigar skal sette av og føre tilbake til skogen. Dette er ei tvungen fondsavsettnad, skogeigaren har ikkje krav på renter av inneståande middel på skogfond " og Departementet kan gi nærare forskrifter om bruk av skogfondet.

Dette er det samme som gjeldende ordning med skogavgift . Derfor er det like greit å kalle ordningen for skogavgift fortsatt. (og skogavgift vet skogeierne hva er og hvordan den fungerer).

Departementet oppfordres til å kunne åpne for at skogavgiftsmidler og rentemidler også kan nyttes til andre næringstiltak knyttet til skogbruk når det skal utarbeides nærmere forskrifter om bruk av midlene.

§ 17. Avgift på skogsvirke for å fremme forskning og utvikling i skogbruket:

Det virker påfallende at forskning innen denne sektor skal finansieres annerledes enn andre sektorer i samfunnet. Noe utviklingsarbeidet faller naturlig innenfor skogeierorganisasjoner og industrisammenslutninger og deres arbeid. De må kunne søke finansiering på like vilkår med andre sektorer. Ordningen med "Skattefunn "bør kunne utnyttes både av sektorens sammenslutninger, bedrifter og den enkelte skogbruker.

Grunnforskning på dette felt er, og må fortsatt være, et ansvar for samfunnet på linje med andre vitenskaper.

§ 18. Tilskot:

Redusert tilskudd til skogplanting og skjøtsel i skogbruket utgjør bortfall ca 100 mil kr i inntekter i året, mens kompensasjonen i form av endret skatteopplegg utgjør 10 mil kr i året. Skogbruket taper årlig ca 90 mil kr på omleggingen.

Konklusjon:

Den viktigste grunn til bekymring over skogpolitikken i dag er at det langsiktige

skogproduksjonsmålet i realiteten ikke eksisterer,- jfr. at tilskuddet til planting er tatt bort. Det er grunn til å tro at Landbruksdepartementet bøter på dette ved en foryngelsesforskrift,- tar bort gulrota og bruker pisken. Dette kan oppfattes å røkke ved balansen i forholdet frihet - ansvar.

Lovutkastet berører ikke problemene knyttet til den langsiktige trenden at det hugges stadig mindre i skogen. Som følge av dette får ikke samfunnet utnyttet hele verdiskapingspotensialet som skogbruket har. Lov om skogbruk skulle, ut fra behandlingen av Skogmeldingen i Stortinget, være en næringslov, en lov for skogbruket. Det er den bare delvis blitt.

Det er riktig og viktig å ta vare på de miljøverdier som finnes i skogarealene, men i lovutkastet har dette til dels tatt fokuset bort fra skogbrukets åpenbare behov for en lov for skogressursen og verdiskaping knyttet til den.

Tiltak som "levende skog" og sektorlover bør kunne ivareta miljøverdiene i skogbruket på en ryddig måte.

Miljøtilstanden på skogarealene etter mange hundre år med skogbruk må betegnes som god ut fra følgende utsagn:" Forskinga og oppbygging av kunnskap dei seinare åra har vist at det er viktige miljøverdier nær sagt over heile skogsaarealet". (side 44 i "forslag til lov om skogbruk")